

Motion till riksdagen 2024/25:2316

av Åsa Eriksson m.fl. (S)

Utbredningen av sjögull i Mälaren

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppmana regeringen till listning av invasiva arter och andra åtgärder för att stoppa utbredningen av den invasiva arten sjögull och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sjögull är en vattenväxt som bildar stora mattor med blad på vattenytan. Detta gör att botten under sjögullsmattan hamnar i mörker och att andra växter och djur trängs undan. Både Artdatabanken och Havs- och vattenmyndigheten har pekat ut sjögull som en invasiv art i Sverige, i högsta riskklassen.

Sjögull sprids lätt med hjälp av människan, bland annat då det fastnar i båtmotorer. Varje liten del av växten som flyter iväg slår lätt rot någon annanstans. På två månader kan sjögull skapa fem meter långa revor längs botten. Sjögull har sin naturliga hemvist i Asien samt i sydligaste delarna av Europa. På 1930-talet planterades växten ut i sjön Väringen, norr om Hjälmarén, och har därifrån spridits ner genom Arbogaån till Mälaren. Växten har bekämpats genom slätter i många år, vilket har påskyndat spridningen eftersom de avslagna växtdelarna inte har tagits omhand utan flutit iväg och rotat sig på nya ställen i Arbogaån och sedan vidare ut i Mälarens västra del.

Enligt EU-direktivet om invasiva främmande arter och den förordning som vi har i Sverige om invasiva arter, ska vi av den anledningen upprätta en nationell lista över invasiva främmande arter. Den blir då giltig enligt EU:s direktiv och vi får möjlighet att ansöka om finansiering från EU för bekämpningsarbete.

Redan 2018 sades det från Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket att det skulle komma ett förslag till en nationell lista för invasiva arter i Sverige. Än så länge har regeringen inte beslutat om någon ny nationell lista. Riksdagen bör uppmana regeringen att snarast fatta ett sådant beslut så att berörda länsstyrelser kan ansöka om medel för bekämpning under kommande år.

Riksdagen bör också uppmana regeringen att överväga ett förbud för försäljning av sjögull i Sverige för att motverka ytterligare spridning av den invasiva växten. Slutligen bör riksdagen uppmana regeringen att utreda de kvarstående frågetecknen kring vem som är ansvarig för bekämpning av invasiva arter i vatten, om myndigheter får gå in och bekämpa på privat mark.

Åsa Eriksson (S)

Olle Thorell (S)

Lena Johansson (S)